

TÖRZSSZÖVEG

A 2016/2017. menetrendi időszakra vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak összhangjának megteremtése érdekében a Törzsszövegben az alábbi módosítások, pontosítások kerültek átvezetésre.

1. 1.ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A fejezet tartalma az alábbiak szerint változott:

1.1.1 A magyar vasúti szervezetek

c.) Országos pályahálózatot működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat-működtető): Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését ~~nem független pályahálózat-működtetőként végző~~ a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), illetve az ~~integrált vasúti társaságként végző~~ Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.). Feladataikat a Vtv. 2. § 4.12. pontja határozza meg.

e.) Hozzáférésre jogosult:

- ea) a belföldön bejegyzett ~~országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó~~ vasúti társaság,
- eb) vasúti árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított bejegyzett működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- ec) nemzetközi személyszállítás céljából más EGT-államban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított bejegyzett működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- ed) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén.
- ee) vállalkozó vasúti társaságok nemzetközi csoportosulása;

g.) Vasúti Pályakapacitás-elosztó szervezet: A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.), ~~amely tekintettel arra, hogy a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózat-működtető feladatait nem független, illetve integrált vasúti társaságként végzi a Vtv.67/P.§ 62. §-a (3) bekezdés alapján a Vtv. 87/D. § (2) bekezdésében meghatározott időpontig az alábbi feladatokat látja el:~~

- ga) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, beleértve mind az egyes menetvonalak meghatározását, mind azok rendelkezésre állásának felmérését, mind azok elosztását, ~~a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása,~~
- gb) ~~a nem független pályahálózat-működtető által működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek a meghatározása, a nem független vasúti pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása,~~
- gc) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, ~~nem független pályahálózat-működtető esetén a díjbeszedési tevékenység ellátása díjak beszedése, a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, valamint~~
- gd) ~~a pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása. a nem független vasúti pályahálózat-működtető az általa működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségei meghatározása.~~

1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosultak és a kapacitásfoglalásra jogosultak (együttesen: kapacitásigénylők) egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei

1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb jogai és kötelességei

A VPE Kft. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása érdekében jogosult és köteles:

- a) menetvonal -, szolgáltatás-, és vágányzári igényléseket elbírálni, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitását elosztani, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében vonalszakaszokon a 4.4.3.1 pont szerint helyettesítő pályaszakaszokat kijelölni, illetve a fenntartott kapacitást a menetvonalakat visszavonni,

1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb kötelességei

- j) a nyílt hozzáférés keretében nyújtott nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat nyújtani,
- k) a kiutalt pályahálózat-kapacitás biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot és a kiszolgáló létesítményeket olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek,

1.1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelességei

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtott nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- f) cégjegyzésre jogosult aláírásával tett nyilatkozatban elektronikus úton azonnal haladéktalanul a VPE Kft felé jelezni, hogy a kapacitásfoglalásra jogosult kijelölését nem fogadja el,

1.1.1.1.4 A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igénylést benyújtani.

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a.) az általa igényelt és részére kiutalt pályakapacitást vasúti szolgáltatást ténylegesen felhasználó hozzáférésre jogosultat megnevezni a felhasználás időpontja előtt legalább 10 nappal,
- c.) a VPE Kft. és a pályahálózat-működtető írásbeli értesítése haladéktalanul minden olyan akadályról és körülményről, amely a részére kiutalt pályavasúti szolgáltatás kapacitás felhasználását/használati jogának átruházását vagy a kapacitásigénylés feltételeit befolyásolja.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtott nyújtandó alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénybevételének feltételeit és eljárási rendjét.

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi évben mind a kapacitásigénylők, mind a VPE Kft. részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a VPE Kft. a fentiek szerint benyújtott igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre időszakra vonatkozó éves üzemi menetrendet.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért

A VPE Kft., mint a Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfelelőségéért. A ~~nem-független~~ pályahálózat-működtető terheli a felelősség az adatokért, amelyeket a Vtv. 67/P. § (4) bekezdése, illetve és a 268/2009. (XII.1.) Korm. rendelet 2. és 3. §-a, valamint a pályahálózat-működtető és a Hálózati Üzletszabályzat készítője között létrejött együttműködési megállapodásban rögzítettek alapján bocsát rendelkezésre.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A hozzáférésre jogosult, a kapacitásfoglalásra jogosult vagy a ~~nem-független~~ pályahálózat-működtető a Vtv. 79/B. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvitás eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, valamint a Vtv. 79/B. § (5) bekezdésében foglaltak alapján közvetlenül bírósághoz is fordulhat amennyiben álláspontja szerint:

1.6.2.2.2 A Vtv. 67/O. § (4) bekezdés és a 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (2) bekezdés szerinti módosítások (naprakészégi módosítás)

Eljárási rendje:

- A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében ~~nyújtott~~ **nyújtandó** pályavasúti szolgáltatások hozzáférésre jogosultak által történő igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásairól köteles a VPE Kft-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton és írásban is tájékoztatni.

1.9Tájékoztató a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai korridorokról (RFC6, RFC7)

A cél megbízható és jó minőségű vasúti ~~áruszállítási~~ **árufuvarozási** szolgáltatások elérése, hogy más szállítási módokkal szemben versenyképessé tegyék a vasutat.

~~(1) A "/" alternatív utakat jelent. A TEN-T elsőbbséget élvező projektjeivel összhangban az atlanti és a mediterrán korridoroknak a jövőben ki kell egészülniük a Sines/Algeciras-Madrid-Párizs árufuvarozási vasúti tengellyel, amely egy mélyen fekvő alagúton keresztül áthalad a Pireneusok középső részén.~~

~~(2) A +al jelölt útvonalak a megfelelő korridorokba kell tagozódjanak legkésőbb 3 éven belül az ezen táblázatban szereplő „Az árufuvarozási korridorok létrehozása” oszlopban szereplő dátumhoz képest. A meglévő, ezen rendelet 8. és 13. (1) cikkében nevezett rendszereknek illeszkedniük kell a további tagállamok és pályahálózat-működtetők részvételéhez a megfelelő korridorok esetében. Ezen bővítéseknek piaci elemzéseken kell alapulniuk és figyelembe kell venniük a már létező személyszállítási és teherfuvarozási közlekedés szempontjait összhangban ezen rendelet 14 (3) cikkével.~~

~~(3) A *-al jelölt útvonalak a megfelelő korridorokba kell tagozódjanak legkésőbb 5 éven belül az ezen táblázatban szereplő „Az árufuvarozási korridorok létrehozása” oszlopban szereplő dátumhoz képest. A meglévő, ezen rendelet 8. és 13. (1) cikkében nevezett rendszereknek illeszkedniük kell a további tagállamok és pályahálózat-működtetők részvételéhez a megfelelő korridorok esetében. Ezen bővítéseknek piaci elemzéseken kell alapulniuk és figyelembe kell venniük a már létező személyszállítási és teherfuvarozási közlekedés szempontjait összhangban ezen rendelet 14 (3) cikkével.~~

~~(4) Egy 1435 mm nyomtávú balti vasútvonal megvalósításig ezen korridor létrehozása és üzemeltetése során számításba kell venni a különböző nyomtávú vasúti rendszerek sajátosságait.~~

~~(5) Ezen korridor megalkotása piaci elemzéseken kell alapuljon és figyelembe kell venni a már létező személyszállítási és teherfuvarozási közlekedés szempontjait összhangban ezen rendelet 14 (3)~~

~~cikkével. A Tiszacsernyő (Čierna nad Tisou) (szlovák-ukrán határ)-Kassa (Košice)-Zsolna (Žilina)-Horní Lideč-Prága szakaszt 2013. november 10-ig kellett létrehozni.~~

1.10. Tájékoztató a RailNetEurope tag pályahálózat-működtető vasúti társaságok közötti együttműködésről

A pontban az alábbi kifejezések cserére kerültek: áruszállítás helyett áru fuvarozás, határokon átnyúló helyett nemzetközi.

Jelenleg az RNE 35 pályahálózat-működtető és kapacitás-elosztó szervezet partnersége, ami teljes jogú tagokból, vagy társtagokból vagy pedig és tagjelöltekből áll. Mindent egybevetve teljes vasúthálózatuk összesen több mint 230.000 kilométert tesz ki.

1.10.1 One Stop Shop (OSS)

A pontban az alábbi kifejezések cserére kerültek: ügyfél helyett kapacitásigénylő, ügyfélszolgálat helyett OSS iroda.

1.10.2 RNE eszközök

1.10.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)

A pont szövege az alábbiakra lett cserélve:

A PCS a RailNetEurope (RNE) által fejlesztett online szoftver eszköz, amely a C-OSS, a Kérelmező és a pályahálózat-működtetők rendelkezésére áll, megkönnyítve a kommunikációs és egyeztetési folyamatokat, a nemzetközi menetvonalak (személy, teher és korridor) tervezése, megrendelése és kezelése során.

A PCS funkcionalitását tekintve két fő tevékenységet támogat:

- menetrendi előtervezés, mely egyrészt lehetővé teszi, hogy a vasúttársaságok nemzetközi forgalomban tanulmány menetrendeket készítsenek az érintett pályahálózat-működtetők közreműködésével (Path Study Request) a jövőbeli nemzetközi menetvonal-igényeik előkészítésére. A szerepeket és felelősségi köröket pontosan meghatározó „PCS Process Guidelines” útmutató minden naptári év végén kiadásra kerül.
- másrészt teret ad a korridor vonatok kezelésére, mely az előre meghatározott nemzetközi korridor menetvonalak feltöltését és kezelését jelenti az adott C-OSS által, továbbá ezekre a menetvonalakra a Kérelmező által történő igények benyújtását, amennyiben a Kérelmező az adott pályahálózat-működtetőnél regisztrálva van.

További információ a <http://www.pcs.rne.eu> oldalon érhető el.

A PCS egy webes alkalmazás, amit az RNE biztosít a pályahálózat-működtetőknek, a kapacitás-elosztó szervezeteknek, az RFC Korridor OSS-einek valamint a vasútvállalati illetve nem vasútvállalati kapacitásigénylőknek. Ez a rendszer kezeli a kommunikációs és együttműködési folyamatokat a nemzetközi menetvonal-igényeknél és ajánlatoknál. A PCS segítséget nyújt a vasútvállalati és nem vasútvállalati kapacitásigénylőknek az elő-koordinációs feladatokkal kapcsolatban, amelyek a menetvonal tanulmányokhoz és a nemzetközi menetvonal-igényekhez kötődnek. Az RNE biztosít egy ún. PCS integrációs platformot, ami egy közvetlen kommunikációs csatorna a PCS és a pályahálózat-működtetők, a kapacitás-elosztók valamint a vasútvállalatok nemzeti rendszerei között támogatva a kétirányú adatcserét. Ezzel orvosolták az egyik legnagyobb gátja annak, hogy a PCS-t az áru fuvarozásban is használják: ugyanis a vasútvállalatoknak és a pályahálózat-működtetőknek/kapacitás-elosztóknak többé nem kell ugyanazt az információt kétszer szerepeltetniük a nemzetközi menetvonal-igényekkel kapcsolatban (egyszer a nemzeti rendszerben és egyszer a PCS-

ben), mivel most már lehetőséggé vált a nemzetközi menetvonal-igények automatikus szinkronizálása a nemzeti rendszerek és a PCS között.

~~2013 novemberében a PCS készen állt arra, hogy az előre meghatározott nemzetközi menetvonal-igények (PaP-ok) kezelésére (meghirdetésére, igénylésére, kiutalására) szolgáló eszköz legyen a 913/2010/EU rendelettel összhangban. Az azóta eltelt idő alatt a rendszert folyamatosan fejlesztették a vasútállatok, pályahálózat-működtetők és az RFC korridorok tapasztalatai alapján annak érdekében, hogy a PaP-ok kezelését gyorsabbá és még rugalmasabbá tegyék.~~

~~További információért látogassa meg a <http://pcs.rne.eu> oldalt, vagy írjon az ügyfélszolgálatnak a support.pcs@rne.eu email-címre.~~

2 2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

A fejezetben az alábbi pontosítások kerültek átvezetésre:

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza az **országos** nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Az alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénylésének feltételei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat hozzáférésre jogosult általi igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező kapacitásigénylők kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatás (továbbiakban: pályahálózat-működtetők által **nyújtott nyújtandó** szolgáltatások (pályavasúti szolgáltatás)) igény benyújtásával történik.

2.2.1 A pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételei

A pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételei:

- a ~~Nemzeti Közlekedési Hatóság~~ **vasúti igazgatási szerv** által kiállított működési engedély (2.2.3 pont), valamint
- a ~~Nemzeti~~ **Vasúti** Közlekedési Hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány (2.2.4 pont).

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a ~~Nemzeti~~ **vasúti közlekedési hatóság** által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány birtokában használhatja.

A más EGT-állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak kapacitás-igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a ~~Nemzeti~~ **vasúti közlekedési hatóságtól** az általa megállapított eljárásrend szerint.

A vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a ~~Nemzeti Közlekedési Hatóság~~ **vasúti közlekedési hatóság** által kiállított biztonsági engedély alapján végezhető.

A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a ~~Nemzeti~~ **vasúti közlekedési hatóság** által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

A hozzáférésre jogosult köteles a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal, kiegészítő tanúsítvánnyal, **biztonsági engedéllyel** összefüggő változásokat -haladéktalanul - a VPE Kft-vel és a pályahálózat-működtetőkkel írásban közölni és igazolni.

2.3.3. A pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés

A szerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal arra, hogy a részére kiutalt ~~pályavasúti szolgáltatás~~ **pályavasúti kapacitás** tényleges igénybevételét megelőző legalább 10 nappal megnevezi a szerződés tárgyát képező vasúti pályahálózat-kapacitás felhasználása céljából **azt** a hozzáférésre jogosultat, aki **ténylegesen igénybe fogja venni a kiutalt pályahálózat-kapacitást. A kijelölt hozzáférésére jogosultnak érvényes és hatályos hálózat-hozzáférési szerződéses jogviszonyba kell lennie a kiutalt pályahálózat-kapacitással érintett pályahálózatot működtető pályahálózat-működtetővel.** ~~a vasúti pályahálózat-működtetővel hálózat-hozzáférési szerződést köt.~~ A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt ~~pályavasúti szolgáltatást~~ **pályavasúti kapacitást** annak felhasználása céljából bármely hozzáférésre jogosult részére átruházhatja.

2.4 Üzemeltetési szabályok

2.4.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A felsorolt Utasítások közül az a-h) pontokban szereplőket a Nemzeti Közlekedési Hatóság hagyja jóvá. Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. ~~írásban~~ értesíti a VPE Kft-t és a hozzáférésre jogosultakat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon (www.mav.hu, www.gysev.hu) is megjelentetik.

2.6 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

A hozzáférésre jogosultnak **kapacitás igénylőnek** a menetvonal igényléskor jeleznie kell a pályahálózat-működtető részére, ha katasztrófa-~~veszélyességű~~ **veszélyes árunak minősülő**, illetve a RID 1.10 melléklet 5. táblázat szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani, továbbá, hogy milyen kísérést, illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz.

2.7 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A hozzáférésre jogosult által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a ~~Nemzeti~~ **vasúti** közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja.

Az engedélyező hatóság telefonszáma megváltozott:

Nemzeti Közlekedési Hatóság
 Ütügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal
 Vasúti Főosztály
 Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
 Telefon: + 36 1/474-17**3486**
 Fax: + 36 1/312-6614

3 3.4.1 Szakosított pályahálózat

A pontban az alábbi változások kerültek átvezetésre:

A kapacitás-elosztó szervezet egy vasúti pályaszakaszt, **vagy azok egy részét meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységek részére** az azt használó hozzáférésre jogosultakkal folytatott egyeztetést, valamint a vasúti igazgatási szerv egyeztetésről történő tájékoztatását követően, szakosított pályahálózatként jelölheti ki.

3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A határállomásokon forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza. Üzemidőn kívül a felsorolt határállomások és az ott ~~nyújtott~~ **nyújtandó** szolgáltatások nem állnak a kapacitásigénylők rendelkezésére.

4 4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

A fejezet tartalma az alábbiak szerint változott:

4.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében ~~nyújtott~~ **nyújtandó** pályavasúti szolgáltatást bármely olyan kapacitásigénylő igényelhet a VPE Kft.-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a 2.2.1 pont szerint igazolta.

A kapacitásfoglalásra jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére vonatkozóan a Vtv. 54-55 §-ban foglaltak irányadóak.

4.2.1 Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal és kapcsolódó szolgáltatások igénylése

A kapacitásigénylőnek a nemzetközi viszonylatban közlekedő vonathoz menetvonalat a VPE Kft.-től a magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályára az országhatártól, illetve az országhatárig kell igényelnie. Ebben az esetben a szomszédos országban tevékenykedő vasúttársaságokkal együtt kell működni, és a menetvonal-igényben meg kell jelölni a vonatot **a nem magyarországi hálózaton** az országhatártól/ig továbbító hozzáférésre jogosultat.

4.3 A kapacitás-elosztási folyamat szabályai és határidői

A Vtv. 2. sz. melléklet ~~IV.1-4.~~ **1-4.** pontjában meghatározott pályahálózat-kapacitás igénybevételére vonatkozó igényeket a kapacitásigénylőnek a VPE Kft.-hez elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. **Az informatikai rendszer elérhetetlensége esetén a kapacitás igénylők igényeiket A-faxon nyújthatják be a VPE Kft. felé, és az így benyújtott megrendelt** pályahálózat-kapacitás adatait a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében rögzíti. Az erre a célra rendszeresített nyomtatvány mintát a 4.3-1 számú melléklet tartalmazza.

Az azonnali menetvonal-igények kielégítésére a VPE Kft. ~~katalógus~~ **katalógus** ~~menetrendet~~ ajánl fel. Amennyiben a felkínált katalógus menetrendet a hozzáférésre jogosult nem fogadja el, valamint üzemi **célú** menetvonalak esetén, a VPE Kft. a menetvonal-igényhez úgynevezett „azonnali menetrendet” csatol, **ilyen esetben a közlekedtetés a rendelkezésre álló szabad kapacitás terhére, vonatforgalom függvényében történik. Az azonnali menetrend melynek** fejrészét a VPE Kft. az alábbi megjegyzéssel látja el: „A felkínált katalógus menetrendet a megrendelő nem fogadta el, azonnali menetrend alapján közlekedik”, üzemi menetvonal esetén: „Üzemi ~~menetvonal~~-igény, azonnali menetrend alapján közlekedik”, **valamint a „bejárat iránya” rovat nem biztosított állomások esetén nem kerül kitöltésre, ezen állomásokhoz tartozóan a bejárat irány megváltoztatásáról - az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.18.3 pontja alapján - a vonatszemélyzet írásbeli rendelkezésén kap értesítést.**

Az olyan azonnali menetrenddel rendelkező vonatknál, amelyek közlekedésük során nem biztosított állomást is érintenek, az **azonnali menetrend az** alábbi közleménnyel **is kiegészül is szerepel:** „...[a menetrend alapján érintett nem biztosított állomás megnevezése] állomásra vonatkozóan a bejárat irány megváltoztatásáról - az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.18.3 pontja alapján - írásbeli rendelkezésén kap értesítést.”

~~Amennyiben a felkínált katalógus menetrendet a hozzáférésre jogosult nem fogadja el, valamint üzemi menetvonalak esetén, a VPE Kft. a menetvonal-igényhez úgynevezett „azonnali menetrendet” csatol, de a közlekedtetés a rendelkezésre álló szabad kapacitás terhére, a forgalomirányítás által meghatározottak szerint történik. A menetvonal-igényekhez tartozó „azonnali menetrend” esetén a „bejárat iránya” rovat nem biztosított állomások esetén nem kerül kitöltésre, ezen állomásokhoz tartozóan a bejárat iránya megváltoztatásáról az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.18.3 pontja alapján a vonatszemélyzet írásbeli rendelkezésén kap értesítést.~~

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 12 hónappal megelőzően a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló 2010. szeptember 22-i 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) alapján meghatározott pályaeépítési munkákat, valamint az azok megvalósítását elősegítő korridor katalógusokat (a továbbiakban: korridor katalógus) hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 11 hónappal megelőzően, a kapacitás-elosztó szervezetek a versenyképes árufuvarozást szolgáló nemzetközi vasúti folyosóként megjelölt pályaszakaszokat érintően korridor katalógusokat hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

A megelőző kettő bekezdésben meghatározott, korridorokra vonatkozó pályaeépítési munkákat, valamint a korridor katalógusok által lefoglalt kapacitás a nemzeti kapacitás-elosztási rendszerben, a VPE Kft. foglalt kapacitásként veszi figyelembe az egyes versenyképes árufuvarozást szolgáló nemzetközi vasúti folyosóként meghatározott határidőig.

4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Szolgáltatászünetelés

Az éves üzemi menetrend véglegesítését menetvonal-igények kiutalását követően a pályahálózat-működtető ~~meghirdeti~~ a 3.5-2 számú mellékletben, ~~hogy mely~~ ~~szolgálati helyeken áll a pályavasúti személyzet korlátozottan rendelkezésre. A pályahálózat-működtető a pályavasúti személyzetet a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátja, amennyiben által meghirdetett szolgáltatászüneteléssel érintett szolgálati helyeken a hozzáférésre jogosult köteles a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerében jelzi jelezni, hogy ha a szolgáltatászünetelés időtartama alatt igénybe kívánja venni az érintett pályahálózat-kapacitást és azt a pályahálózat-működtető visszaigazolja.~~

Közforgalmú rakodóvágányok igénybevétele

A MÁV Zrt. pályahálózatán található közforgalmú rakodóvágányokhoz és a hozzájuk tartozó rakodóterülethez történő hozzáférési igényt ~~a tehervonatok állomáshasználata szolgáltatás tartalmazza, és~~ a kapacitás-elosztás érdekében ~~az igényt~~ a hozzáférésre jogosultnak jeleznie kell. A jelzést menetvonalhoz nem kapcsolódóan (menetvonal nélkül) attól függetlenül kell megtenni.

4.3.4 A kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt pályahálózat-kapacitás igények átruházásának és felhasználásának eljárás rendje

A hozzáférésre jogosult a kapacitásfoglalásra jogosult általi tényleges igénybevételre való kijelölést elutasíthatja a kijelölést követő 48 óráig. A kijelölés elutasítása esetén a kapacitásfoglalásra jogosult köteles más hozzáférésre jogosultat kijelölni a pályahálózat kapacitás igénybevételi időpontja előtt legalább tíz nappal.

Egy menetvonal- és szolgáltatásigényhez egy hozzáférésre jogosult választható. Abban az esetben, ha az igénylés több közlekedési napot tartalmaz. ~~„akkor minden közlekedési naphoz ugyanaz a hozzáférésre jogosult kerül a menetvonal igénylő informatikai rendszerben hozzárendelésre.”~~

A kapacitásfoglalásra jogosult e kijelölést ~~nem~~ módosíthatja, ~~legkésőbb a pályahálózat-kapacitás igénybevétele előtt tízedik napig.~~ A kijelölési határidő eredménytelen lejártá esetén a kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt ~~pályavasúti szolgáltatást~~ **pályahálózat-kapacitást** a VPE Kft. automatikusan visszavonja **lemondásnak** tekinti.

4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult, illetve a ~~nem független vasúti~~ pályahálózat-működtető **a Vtv. 79/B. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak szerint** a vasúti igazgatási szervnél jogvitás eljárást kezdeményezhet a VPE Kft. vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása és biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

4.4.3 Túlterhelt pályaszakasz

4.4.3.1 Túlterhelt pályaszakasz

~~A vasúti pályahálózat kiegyensúlyozottabb igénybevétele, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében a kapacitás-elosztó szervezet helyettesítő vasúti pályaszakaszt jelölhet ki. Amennyiben a VPE Kft. helyettesítő vasúti pályaszakaszokat jelöl ki, azokat a menetvonal katalógussal együtt, azzal azonos módon hirdeti meg.~~

~~Ha a VPE Kft. - a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján - észleli, hogy a túlterhelt vasúti pályaszakaszra vonatkozóan fenntartott kapacitás kihasználtsága legalább egy hónapon keresztül a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített küszöbérték (60%) alatt van, erről a fenntartott kapacitással rendelkező kapacitásigénylőt három napon belül tájékoztatja, továbbá felszólítja, hogy nyolc napon belül nyilatkozzon arról, hogy fennállt-e olyan érdekkörén kívül álló ok, amely miatt a vasúti pályahálózat számára nem volt hozzáférhető, továbbá csatolja az ok igazolásához szükséges okiratokat.~~

~~Ha a kapacitásigénylő ezen kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, vagy az érdekkörén kívül álló okot nem igazolja, a VPE Kft. a fenntartott kapacitást visszavonja. A VPE Kft. a döntéséről a kapacitásigénylőt, a vasúti pályahálózat-működtetőt, valamint a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.~~

~~A pályahálózat-működtető a kapacitásigénylőkkel és a VPE Kft-vel történő egyeztetés után a pályahálózat vagy annak egy része túlterheltté nyilvánítását követő hat hónapon belül kapacitáselemzést készít a túlterhelt pályaszakaszokról.~~

~~A pályahálózat-működtető a kapacitáselemzésben meghatározza a pályahálózat-kapacitás igények teljesítésének korlátait, valamint javaslatokat dolgoz ki a korlátok megszüntetésére. A kapacitáselemzés meghatározza a túlterheltség okait, valamint a túlterheltség enyhítésére irányuló rövid és középtávú intézkedéseket.~~

~~A kapacitáselemzés elvégzését követő hat hónapon belül a pályahálózat-működtető kapacitásbővítési tervet készít a kapacitásigénylőkkel folytatott konzultációt követően.~~

~~A kapacitásbővítési terv meghatározza:~~

- ~~1. a túlterheltség okait,~~
- ~~2. a forgalom várható jövőbeli alakulását rövid, közép- és hosszú távon,~~
- ~~3. a vasúti pályaszakasz fejlesztésének korlátait,~~

4. a kapacitásbővítés lehetőségeit és költségeit, ideértve a hálózat-hozzáférési díjak várható változásait,
5. a lehetséges kapacitásbővítési intézkedéseket és a megvalósításukra vonatkozó költség-haszon elemzéseket,
6. a javasolt intézkedések megvalósításának ütemtervét,
7. az intézkedések megvalósításához szükséges pénzügyi fedezet (ezen belül az állami támogatás) mértékét.

A kapacitásbővítési tervet a pályahálózat-működtető az egyeztetések után esetlegesen fennmaradt véleménykülönbségeket is bemutatva küldi meg a VPE Kft. és a vasúti igazgatási szerv részére. Ha a kapacitásbővítési tervben meghatározott intézkedések állami támogatás felhasználását igénylik, akkor azt a pályahálózat-működtető a közlekedésért felelős miniszternek is megküldi. A kapacitásbővítési tervben foglalt intézkedések megvalósításáról a pályahálózat-működtető negyedévente beszámolót készít a vasúti igazgatási szerv részére.

~~A pályahálózat-működtető köteles a hozzáférésre jogosultakkal, kapacitásfoglalásra jogosultakkal és a VPE Kft.-vel történő egyeztetés után a túlterhelt pályaszakaszokról kapacitás-elemzést készíteni, és azt a vasúti pályaszakasz túlterheltségévé nyilvánítását követő hat hónapon belül megküldeni a vasúti igazgatási szervnek.~~

~~A VPE Kft. a honlapján a menetvonal katalógus mellett a túlterhelt pályaszakaszok esetében a helyettesítő pályaszakaszokat közzéteszi.~~

4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, az alábbi sorrend figyelembe vételével - a szakosított infrastruktúraként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani:

- a vasúti közszolgáltatásnak,
- a határon átmenő **nemzetközi** vasúti személyszállításnak,
- a határon átmenő **nemzetközi** vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti személyszállításnak.

4.4.3.3 A kiutalás visszavonása

~~A VPE Kft. túlterhelt pályaszakasz esetén jogosult a kapacitásigénylő azon pályavasúti szolgáltatásait visszavonni, amelyeket három hónapon keresztül csak 60%-nál kevesebb alkalommal (küszöbérték) vettek igénybe, kivéve, ha erre a kapacitásigénylő érdekkörén kívül álló okból került sor. A kapacitás kihasználás mértékének meghatározásánál a számításokat menetvonal darabban kell elvégezni. A küszöbérték a keret-megállapodás alapján biztosított/kiutalt menetvonalakra is vonatkozik.~~

Amennyiben az előző bekezdésben hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a kapacitásigénylő használati jogosultságát, a VPE Kft. a pályavasúti szolgáltatást visszavonja. A pályavasúti szolgáltatás visszavonását a VPE Kft. írásban **kimutathatóan** köteles közölni a kapacitásigénylővel és a pályahálózat-működtetővel.

4.6 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A kapacitásigénylő a számára kiutalt pályahálózat-kapacitást, valamint a pályahálózat-működtető a számára karbantartási, felújítási és fejlesztési célból kiutalt pályahálózat-kapacitást a VPE Kft.-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerének útján vagy faxon a tervezett közlekedési időpontot megelőző **követő** 24 óráig lemondhatja.

A pályahálózat működtető az igényelt vasúti pályahálózat-kapacitás lemondásának tekinti:

- amennyiben a hozzáférésre jogosult a megrendelt **kiutalt** szolgáltatás igénybevételét a kért kezdési időponttól 24 óráig nem kezdi meg.

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető a kiutalt menetvonalakat **(pályahálózat-kapacitást)** az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A VPE Kft. erre az időszakra a kapacitásigénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat **(pályahálózat-kapacitást)** ajánl fel.

5 6.1 Díjszabási alapelvek

A fejezet tartalma az alábbiak szerint változott:

6.1.2.3 Állomáshasználat díja személyszállító vonatok számára

- Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználat díja:
Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.
- Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használat díja:
Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használat csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

6.1.2.4 Állomáshasználat díja tehervonatok számára

- Tehervonatok állomáshasználati díja:
A pályahálózat-működtető a tehervonatok (D vonatkategória) számára az 5.3.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén a állomás kategóriájának megfelelő díjtételt számítja fel.
Tehervonatok állomáshasználata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

6.1.4.4 Tolatószemélyzet biztosítási díj

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző kérelmező **kapacitásigénylő** részére kiutalt menetvonalban kerülnek/-tek továbbításra, és a tolatási idő az egyes kérelmező **kapacitásigénylő** kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a tolatószemélyzet biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező **kérelmezők kapacitásigénylők** között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

6.1.4.6 Vontatójármű biztosítási díj

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző kérelmező **kapacitásigénylő** részére kiutalt menetvonalban kerülnek/(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes kérelmező **kapacitásigénylő** kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a vontatójármű biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező **kérelmezők kapacitásigénylők** között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

6.4 Teljesítményösztönző rendszer

A pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre ~~jogosult~~ **kapacitásigénylőre** is vonatkozó teljesítményösztönző rendszer elemei a hálózati zavart okozó tevékenységért kiszabott pénzügyi hátrányok, valamint a terv feletti teljesítményért járó pénzügyi előnyök.

A VPE Kft. az alkalmazott teljesítményösztönző rendszer tapasztalatait - így különösen a hálózati zavarok csökkentésére gyakorolt hatást - minden menetrendi évre vonatkozóan a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosultak **kapacitásigénylők** és a vasúti igazgatási szerv bevonásával értékeli.

A teljesítményösztönző rendszer kiterjed:

- pontosságot ösztönző elemre,
- a környezetbarát közlekedési módot támogató ösztönző elemekre
- **egyéb, a vonat közlekedtetéséhez kapcsolódó ösztönző elemekre.**
- ~~— szolgáltatások időbeli tervezhetőségét támogató ösztönző elemre, valamint~~
- ~~— kiemelt pályaudvarok hatékony kihasználását ösztönző elemre.~~

MELLÉKLETEK

1. 1.11. sz. melléklet Fontosabb fogalmak magyarázata

A mellékletben az alábbi változások kerültek átvezetésre:

Fogalmak	Angol megfelelője	Meghatározás	Jogsabályi hivatkozás
Biztonsági tanúsítvány	safety certificate	A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat és tartozékaik igénybeviteléhez szükséges, hatóság által kiadott, dokumentum.	
Kapacitásfoglalásra jogosult	authorised applicant Non-railway undertaking applicant (Non-RU applicant)	Az a közszolgáltatást nyújtó, vagy a pályahálózat-kapacitás megszerzésében kereskedelmi érdekeltséggel bíró nem hozzáférésre jogosult természetes vagy EGT-tagállamban bejegyzett jogi személy, továbbá szállítató, szállítványozó és kombinált fuvarozással foglalkozó szállító, aki a vasúti pályahálózat-működtetővel a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt.	2005. évi CLXXXIII. tv 2.5 (3) 8. pont
Szolgálat megszakítás	service interruption	A nap meghatározott időszakában a szolgálati helyen forgalomszabályozásban résztvevő vasúti dolgozó csak készenléti szolgálatot lát el.	
Szolgálat szüneteltetés	service pause stoppage	A nap meghatározott időszakában a szolgálati helyen forgalomszabályozásban résztvevő vasúti dolgozó nincs jelen.	
Vis maior	Vis maior / Act of God (force majeure)	Minden olyan rendkívüli, előre nem látható tény, körülmény, amely a fél érdekkörén kívül esik és elháríthatatlan (különösen annak minősülnek a természeti katasztrófák, háborús események, nemzetközi vagy nemzetvédelmi érdekből elrendelt csapatmozgások, országos szintű sztrájk).	

2. 3.3.1.1. sz. melléklet - Vasútvonalak, pályaszakaszok legfontosabb jellemzői

A mellékletben az alábbi változások kerültek átvezetésre:

[illegible]